

Grondwettelijk Hof

**PERSBERICHT
ARREST 79/2026**

Het Hof verwerpt het vernietigingsberoep tegen het decreet van de Franse Gemeenschap dat de toegang tot het 7de jaar in het secundair kwalificatieonderwijs beperkt, behalve wat het gebrek aan een overgangsregeling betreft

Een programmadecreet van de Franse Gemeenschap van 11 december 2024 beperkt de toegang tot het zogenoemde 7TK (7de jaar in het technisch secundair kwalificatieonderwijs) en tot het zogenoemde 7BB (een van de twee types 7de jaar in het beroepssecundair onderwijs). Vanaf het schooljaar 2025-2026 is 7TK in beginsel voorbehouden aan leerlingen die niet reeds houder zijn van een kwalificatiegetuigschrift en 7BB aan diegenen die niet reeds houder zijn van het getuigschrift van hoger secundair onderwijs. Meerdere verenigingen vorderen de vernietiging van die maatregelen.

Het Hof oordeelt dat het beperken van de toegang tot 7TK en tot 7BB de fundamentele onderwijsrechten niet schendt. Die maatregelen zijn redelijk verantwoord, met name ten aanzien van het doel van de decreetgever om de betrokken leerlingen te heroriënteren naar onderwijsvormen die beter overeenstemmen met hun profiel, zoals het volwassenenonderwijs of opleidingen voor volwassenen. Aangezien leerlingen tijdens het 4de jaar secundair onderwijs in beginsel een keuze maken over hun oriëntering, is het Hof echter van oordeel dat het gebrek aan een overgangsregeling een onevenredige aantasting inhoudt van de rechtmatige verwachtingen van de leerlingen die tijdens het schooljaar 2024-2025 in het 4de, 5de of 6de jaar van het secundair kwalificatieonderwijs of in een van de 7de jaren van het beroepssecundair onderwijs (7BB of 7BC) waren ingeschreven. Het Hof vernietigt bijgevolg de bestreden bepalingen in zoverre zij niet in een overgangsregeling voorzien voor die leerlingen.

1. Context van de zaak

Meerdere bepalingen van het programmadecreet van de Franse Gemeenschap van 11 december 2024 beperken de toegang tot het 7de jaar in het technisch secundair kwalificatieonderwijs (7TK genoemd) en tot een van de twee types 7de jaar in het beroepssecundair onderwijs (7BB genoemd). Voortaan is de toegang tot 7TK in beginsel voorbehouden aan de leerlingen die niet reeds houder zijn van een kwalificatiegetuigschrift. De toegang tot 7BB is voortaan voorbehouden aan de leerlingen die niet reeds houder zijn van het getuigschrift van hoger secundair onderwijs (GHSO). Die bepalingen zijn vanaf het schooljaar 2025-2026 van toepassing.

De vzw's « Centre d'accueil et d'information jeunesse de Bruxelles », « Oproep voor een democratische school », « Ligue des Droits de l'Enfant » en « RedFox » vorderen de vernietiging van die bepalingen.

2. Onderzoek door het Hof

2.1. De fundamentele onderwijsrechten

De verzoekende partijen betogen dat de beperking van de toegang tot 7TK en 7BB strijdig is met het recht op onderwijs en met de *standstill*-verplichting inzake de toegankelijkheid van het onderwijs (artikel 24 van de Grondwet, in samenhang gelezen met verschillende internationale verdragsbepalingen).

Het Hof beklemtoont dat het recht op onderwijs een reglementering van de toegang tot het onderwijs, inzonderheid na afloop van de leerplicht, niet in de weg staat. De bestreden bepalingen streven niet alleen een budgettair doel na, maar beogen ook een toename van het aantal kleine opties in het kwalificatieonderwijs te vermijden en de betrokken leerlingen te heroriënteren naar het volwassenenonderwijs (dat vroeger « onderwijs voor sociale promotie » heette) of naar opleidingen voor volwassenen. Die bepalingen wijzigen de voorwaarden voor het behalen van een eerste kwalificatiegetuigschrift of van het GHSO niet, maar verhinderen de leerlingen die reeds een bekwaamheidsbewijs secundair onderwijs (kwalificatiegetuigschrift of GHSO) hebben behaald om een tweede kwalificatiegetuigschrift te behalen. Volgens het Hof is het niet onredelijk dat die leerlingen naar het volwassenenonderwijs en naar opleidingen voor volwassenen worden geheroriënteerd, indien zij zich willen specialiseren of een aanvullende opleiding willen volgen. Hieruit volgt weliswaar een aanzienlijke achteruitgang van het beschermingsniveau op het vlak van de kostprijs van het onderwijs, aangezien die leerlingen zich voortaan moeten inschrijven in een onderwijstype waarvan de toegang betalend is (in tegenstelling tot 7TK en 7BB, waarvan de toegang kosteloos is). Het Hof oordeelt evenwel dat die aanzienlijke achteruitgang redelijk wordt verantwoord door de doelen om de leerlingen te heroriënteren naar onderwijsvormen die in beginsel beter overeenstemmen met hun profiel, om de rollen van de verschillende opleidings- en onderwijsoperatoren te verduidelijken en om de werking van het kwalificatieonderwijs te verbeteren.

De verzoekende partijen klagen ook aan dat de bestreden bepalingen sommige leerlingen de mogelijkheid ontnemen om onderwijs te volgen dat steunt op een al dan niet confessionele levensbeschouwing van hun keuze.

Volgens het Hof leidt het feit dat de bestreden bepalingen sommige leerlingen ertoe kunnen brengen dat zij hun opleiding, na het beëindigen van de leerplicht, voortzetten in instellingen die niet overeenstemmen met hun godsdienstige, filosofische of onderwijskundige opvattingen niet tot een onevenredige aantasting van de vrijheid van onderwijs.

2.2. Het gebrek aan een overgangsregeling

De verzoekende partijen voeren aan dat het gebrek aan een overgangsregeling strijdig is met onder meer de artikelen 10 en 11 van de Grondwet (beginsel van gelijkheid en niet-discriminatie) en met de beginselen van rechtszekerheid en gewettigd vertrouwen.

Het Hof merkt op dat leerlingen in het kwalificatieonderwijs tijdens het 4de jaar secundair onderwijs in beginsel hun oriëntering kiezen, hun traject plannen en een eventuele inschrijving in het 7de jaar overwegen. De toepassing van de bestreden bepalingen vanaf het schooljaar 2025-2026 houdt in dat de leerlingen die tijdens het schooljaar 2024-2025 in het 4de, 5de of 6de jaar van het secundair kwalificatieonderwijs of in een van de 7de jaren van het beroepssecundair onderwijs (7BB of 7BC) waren ingeschreven, niet langer toegang kunnen hebben tot 7TK of tot 7BB. Die leerlingen kunnen hun opleidingstraject dus niet zoals gepland voortzetten. Volgens het Hof doet dat op onevenredige wijze afbreuk aan de rechtmatige

verwachtingen van die leerlingen. Het Hof vernietigt bijgevolg de bestreden bepalingen in zoverre zij niet in een overgangsregeling voorzien voor die leerlingen.

2.3. De situatie van de leerlingen van het gespecialiseerd onderwijs

De verzoekende partijen klagen aan dat de bestreden bepalingen de leerlingen met een handicap die in het gespecialiseerd onderwijs zijn ingeschreven, de toegang ontzeggen tot 7TK en tot 7BB, indien zij houder zijn van respectievelijk een kwalificatiegetuigschrift en het GHSO. Volgens hen leidt dat tot een schending van hun recht op volledige inclusie in de samenleving (artikel 22ter van de Grondwet, in samenhang gelezen met verschillende internationale bepalingen).

Het Hof merkt op dat die leerlingen zich kunnen inschrijven in het volwassenenonderwijs of voor een opleiding voor volwassenen en daarbij redelijke aanpassingen genieten waardoor zij die opleiding kunnen volgen. Hun recht op volledige inclusie in de samenleving, met inbegrip van redelijke aanpassingen, wordt dus niet geschonden.

3. Besluit

Het Hof vernietigt de bestreden bepalingen van het programmadecreet van de Franse Gemeenschap van 11 december 2024 in zoverre zij niet in een overgangsregeling voorzien voor de leerlingen die tijdens het schooljaar 2024-2025 in het 4de, 5de of 6de jaar van het secundair kwalificatieonderwijs of in een van de 7de jaren van het beroepssecundair onderwijs (7BB of 7BC) waren ingeschreven.

Het Hof verwerpt het beroep voor het overige.

Het Grondwettelijk Hof is het rechtscollege dat waakt over de inachtneming van de fundamentele grondrechten en de bevoegdheidverdelende regels door de verschillende wetgevers in België.

Dit persbericht, opgesteld door de cel media van het Hof, bindt het Grondwettelijk Hof niet. Het geeft een synthetische weergave van de essentiële aspecten van het arrest. De [tekst van het arrest](#) is te vinden op de webstek van het Hof.

Contactpersonen voor de pers : [Frank Meersschaut](#) | 0475/325.218 | [Tim Souverijns](#) | 02/500.12.21 | [Thomas Leys](#) | 02/500.12.60

Volg het Hof via [LinkedIn](#)